

Referaten uit andere Tijdschriften

onder leiding van

W. C. KOLDEWIJN, J. W. Brouwersstraat 6, Amsterdam.

DEUTSCHE MONATSSCHRIFT FÜR ZAHNHEILKUNDE.

September 1915.

Müller: *Die Gewebespannung im Kieferknochen.*

In de literatuur wordt dikwijls gesproken van een „gewissen natürlichen Spannung”, die in de aangrenzende weefsels optreedt tengevolge van de op de tanden uitgeoefende kauwdruk, zonder dat echter ooit duidelijk gemaakt wordt, wat men precies onder die spanning verstaat. M. tracht nu met behulp van verschillende teekeningen, waarin de uitgeoefende krachten in componenten worden ontbonden, te verklaren welke krachten tijdens de kauwfunctie op onze tanden werken en hoe de tanden en het omliggende beenweefsel daarop reageeren.

Greve: *Chronologische Geschichte der Anatomie der Zähne bis zu Beginn des 19 Jahrhunderts.*

Paul Ehrlich †.

Boekbesprekingen:

Warnekros: *Der Kriegszahnarzt.*

October 1915.

Ganzer: *Bericht über die Tätigkeit der Kieserschutzstation im Reservelazarett, Hochschule für die bildenden Künste in Charlottenburg.*

De behandeling der patienten met kaakverwondingen komt in bovengenoemd hospitaal in het kort hierop neer.

De wonden worden zoo spoedig mogelijk gesloten, terwijl het wondsekreet zooveel mogelijk naar de mond wordt afgeleid. Hiermee gaat hand in hand het in de normale stand terugbrengen der been-

stukken door middel van spalken. Voor algeheele genezing der wond intreedt, worden meestal een grooter of kleiner aantal sequesters uitgestooten. Hierna worden onbruikbare wortels weggenomen. Is het slijmvlies volkomen genezen, dan krijgt de patient een prothese en zoonoodig worden daarna nog door middel van plastiek de verminkingen of functioneele stoornissen zooveel mogelijk geëlimineerd.

Ganzer: *Der frühzeitige Nahtverschluss der äusseren Wunden bei Kieferschüssen.*

In tegenstelling met Hauptmeyer en Rumpel, is G. van meening, dat iedere scheurwond van het aangezicht, die niet met groot verlies van huidweefseldeelen gepaard gaat, en die een afvoer heeft naar neus of mondholte, zonder meer, onafhankelijk van de tijd, die sedert de verwonding verlopen is, direct door een naad gesloten kan worden.

Hetzelfde is mogelijk bij wonden zonder afvoer (veroorzaakt door schampschotten) wanneer ze voldoende gereinigd zijn of door middel van een kleine tampon de secreetafvoer naar een hoek van de wond verlegd wordt.

Bijna alle te velde gemaakte primaire naden waren bij aankomst in het hospitaal open gebarsten. Als oorzaak neemt G. aan het gebruik van zijde of catgut en het aanleggen van een uitwendig verband. Hij raadt sterk aan het gebruik van aluminiumbronsdraad, waarmee hij met succes vele wonden heeft gehecht. Hij verbindt de wond niet, maar bestrooit de naad met Dermatol en laat de wond dan over aan de inwerking van de lucht.

Ganzer: *Der frühzeitige Nahtverschluss in Verbindung mit der Immedianprothese bei gleichzeitiger Verletzung des Kiefers und des äusseren Gesichtes.*

Als de verwondingen in de omgeving van de mond samengaan met verlies van tanden en belangrijke beschadiging van de kaak, dan moet, voor de wond genaaid wordt, een voorloopige prothese ingezet worden. Indien nog tanden aanwezig zijn, kan deze prothese bestaan uit een draadboog met klemmen, die in het gebied van het defect voorzien is van een dunne caoutchoucplaat, die de uitwendige vorm heeft van het verloren gegane deel. Het doel is te voorkomen dat door lidteekencontractie sterke vormveranderingen optreden.

Ontbreken in een kaakhelft de tanden geheel, dan moet de prothese zoodanig aan het been bevestigd worden, dat ze van uit de mond weer gemakkelijk is los te maken.

Met een dergelijke prothese tot matrix kan de wond primair gehecht worden.

Klöser: *Der Ersatz von Schneidekanten und Ecken.*

Aan de hand van enkele teekeningen bespreekt K. de preparatie van caviteiten voor goud- en porceleinvullingen, die dienen moeten om verloren gegane hoeken en snijkanten van incisiven te vervangen.

Luttwitz: *Zur Enstirpation der Pulpa.*

Dependorff heeft getracht, tijdens het cauteriseeren van de pulpa met arsenicum, deze door toevoeging van tannine aan het arsenicum, uit te drogen, opdat daarna het verwijderen van de wortelpulpa gemakkelijker zou zijn; echter zonder resultaat.

Door na het cauteriseeren gedurende eenige dagen tannine in de pulpakamer af te sluiten geraakt L. zeer gemakkelijk tot dit doel.

Deutschert: *Ueber die Verwendung von Sedatiopräparaten vor zahnärztlichen Eingriffen mit besonderer Berücksichtigung des Diagonal.*

D. bepleit het gebruik van sedativa vóór het toepassen van lokaal-anaesthesie, omdat daardoor ongewenschte bijwerkingen en napijn zoo goed als voorkomen worden. Vooral bij patienten met zenuw- en hartaandoeningen zijn de resultaten uitstekend.

De meeste der in den handel zijnde praeparaten zijn meer of minder hypnotica en hebben slechts in kleine hoeveelheden een sedatieve werking, die dan nog zeer onregelmatig is. Diagonal, een broomhoudend derivaat van Veronal, daarentegen heeft bij grotere hoeveelheden een uitsluitend en zeer constante sedatieve werking, terwijl de hypnotische op de achtergrond treedt.

Köhler: *Zur Kasuistik der Multilokularen Kieferzysten.**Boekbesprekingen:*

Br u h n: Und die Arbeit half uns.

Br u g n a t e l l i: Etiologia della Cariedentalle

November 1915.

Wurfschmidt: *Ein Fall von doppelter, schwerer Schussverletzung des Unterkiefers.*

Een geval van kaakverwonding, waarbij de kogel schuin van boven de open mond is binnengedrongen. Op de plaats van de ontbrekende I_1 en 2 i.d. en I_1 i.s. is een groote opening, die ver over de mondbodem naar achteren doorloopt, terwijl van I_2 i.s. — M_2 i.s. de spieren en het periost gedeeltelijk van het been zijn afgescheurd. Beenige weerstand van de proc. alv. of de kaak ontbreekt bij I_1 en 2

i.d. en I_1 i.s. M_2 i.s. en de Ang. Mand. Verder bestaan er, zooals een teekening aangeeft nog verschillende kleiner en grootere fracturen in de omgeving van de kin en in de geheele linkerkaakhelft. Van de weeke deelen zijn speciaal beschadigd de m. genioglossus, M. geniohyoideus, M. mylohyoideus, M. masseter en M. pterygoideus internus.

Dat de patiënt, zooals hij aangeeft de kogel met een hoeveelheid bloed heeft uitgespuwd, komt W. niet waarschijnlijk voor, hoewel nader onderzoek naar de kogel geen resultaat oplevert.

Wat de fracturen betreft, lijkt de prognose vrij gunstig. Hoewel met moeite zijn de fragmenten ongeveer in hun vroegere stand terug te brengen. Het herstel der continuïteit is gezien de aanwezigheid van vele kleine beenstukjes niet onmogelijk. Omdat de spieren, noodig voor tongfunctie en kauwbeweging gedeeltelijk nog aanwezig zijn, is ook het herstel van die functies zoo goed als verzekerd. Of het blootliggend been te behouden is, valt te betwijfelen. Het plotseling optreden van bloedingen is niet uitgesloten, omdat de ad. submentalis en manill. oexternae en de a. subling. gescheurd zijn.

Nadat de beenfragmenten voor zoover mogelijk in de normale stand zijn teruggebracht, heeft W. de wond oppervlakkig van been-splinters en weefseldeeltjes gereinigd, en I_1 i.s. geëxtraheerd. Volkomen sluiten van de wond met behoud van het gedeeltelijk van periost beroofde beenfragment, dat I_2 i.s. — M_1 i.s. bevat, is niet mogelijk. Daarom heeft W. de onder de tong nog aanwezige weefseldeelen, het slijmvlies en deelen van de M. genioglossus, vereenigd met de spieren van de lip door een naad met groote tusschenruimten. Het slijmvlies en de M. mylohyoideus legde zich daardoor weer vanzelf aan de linkerzijde tegen de mandibula aan. De wond tusschen M_1 en 3 moest openblijven en geleek een groote extractiewond.

Voor het fixeeren der onderkaakfragmenten maakte W. gebruik van een dentaal intraoraal verband in combinatie met een extraoraal, omdat beide kaakhelften ook in horizontale richting waren gefractureerd en links zelfs het bovenste deel van de kaak van het onderste gescheiden was, terwijl bovendien nog verschillende vertikale breuken aanwezig waren. Als dentaal verband deed dienst een combinatie van de Kerstingsche en Martinsche scharnierspalk (afbeeldingen) en als extraoraal verband een kapverband (funda maxillae). De kinkap werd zoo gefixeerd, dat nog slechts geringe beweging van de mand. mogelijk was en de spijzen door een smalle spleet in de mond konden worden gebracht.

Mond en wonden werden ieder half uur gespoeld met Liqu. alum. acet. 1:24, terwijl W. zelf éénmaal daags het apparaat en de geheele mondholte reinigde. Na 3 weken, toen de patiënt zich al veel beter gevoelde, ontstond een septische ontsteking met sterke zwelling, sterke kaakklem en lichte dyspnoe. Een warm waterverband veroor-

zaakte etterafscheiding in de regio subment. en subling. Het uitwendig verband werd afgenomen en de etterhaard op die plaatsen geopend. Na 14 dagen was er geen etterafscheiding meer onder de kin, nog wel etter in den mond.

De toestand van de patiënt was uitstekend, de functie normaal, behalve de articulatie van het gebit, de continuïteit aan de kin was hersteld, in de omgeving der ang. mand. nog niet. Omstreeks deze tijd vertoonde de kogel zich in de rug van de patiënt en kon verwijderd worden.

Nog 4 weken later ontstonden opnieuw abscesvormingen, die na 3 weken met behulp van incisies en het verwijderen van eenige sequisters genezen waren.

Kort hierna maakte zich het beenstuk, waarvan het periost was afgescheurd zich los en werd uitgestooten. Er onder lagen gezonde granulaties, zoodat de wortels stevig in de alveolen zaten.

Er bestond nu alleen nog maar een dislocatie van de verschillende beenstukken, die met behulp van elastieken, een hellend vlak van Sauer en een „Gleitscheine” van Schröder in orde kon worden gebracht (afbeeldingen).

Na het reponeeren kreeg de patient een prothese met 4 benedenfronttanden, waaraan nog twee draadspalken verbonden waren om de gereponeerde linker kaakhelft stevig te fixeeren.

Proskauer: *Die Kieferschuszbehandlung zur Zeit des Grossen Kurfürsten.*

Greve: *Ranten die alten Juden bereits die Pulpahöhle des Zahnes?*

Dr. med. Wilhelm Fricke †.

Boekbesprekingen:

Hauptmeyer, Kühl, Lindemann, Brun: Die gegenwärtigen Behandlungswege der Kieferschuszverletzungen.

Neumann: Die Alveolarpyorrhöe und ihre Behandlung.

Neumann: Die Wurzelspitzenresektion an den unteren Molaren.

Brock: Das Martyrium der Heiligen Apollonia.

Zweiundzwanzigster Jahresbericht der Stiftung Carlinum.

Utr.

N. M.

THE AMERICAN JOURNAL OF ANATOMY.

Vol. 19, No. 1. January, 1916.

Problems of Human Dentition, Prof. Dr. L. Bolk, Director of the Anatomical Institute, University of Amsterdam.

't Artikel, dat Bolk onder dezen titel publiceert, behandelt de drie volgende vraagstukken:

1°. welke is de relatie tusschen het gebit van catarrhine en platyrrhine primaten,

2°. tot welke dentitie behooren onze molaren,

3°. de progressive variatie's in het menscheijk gebit.

De opvattingen, die Bolk in deze quaestie's huldigt, en welke hij trouwens reeds in vroegere, ten deele ook in het T. v. T. gerefereerde pullicatie's gelegenheid vond mede te deelen, kan men alle terugvinden in de zoo lezenswaardige serie artikelen van van Loon, zoodat referent meent te kunnen volstaan met de aandacht te vestigen op eenige vormvariatie's, welke juist in verband met de van Loon'sche publicatie's, van belang schijnen.

Vooreerst de vraag, of het overtollige element i.h. catarrhine gebit achter de derde molaar voorkomende, wel steeds een distomolaar zal zijn, en welke Bolk aldus beantwoordt: theoretisch bestaat zeer zeker de mogelijkheid, dat zich niet een distomolaar (M_4) ontwikkelt doch een paramolaar (Pa III); manifesteert zich echter slechts één overtollig element, dan is 't praktisch echter onmogelijk een zekere differentiaaldiagnose te stellen.

Anders wordt de zaak wanneer zich twee elementen distaal van M_3 bevinden. Een dergelijk geval is b.v. door Turner beschreven; Bolk acht het zeer waarschijnlijk, dat een dezer een distomolaar is, de andere Pa III.

Trouwens ook in het gebit der platyrrhinen, bij welke zich in het interstitium dentale tusschen M_2 en M_3 zich niet zelden een overtollige ontwikkelt, blijkt de Pa III geen zuiver theoretisch element meer te zijn.

Een andere variatie, juist daarom van belang, wijl van Loon ze beschouwt als een vorm, waarvoor de theorie-Bolk geen bevredigende interpretatie weet te geven, is de z.g. schizogene variatie der fronttanden.

Bolk beschouwt deze variatie als een voorbeeld van tandverdubbeling zonder eenige ontwikkelings-historische beteekenis, als een zuiver teratoide variatie dus — en als zoodanig b.v. op een lijn te stellen met de ontwikkeling van een musc. sternalis.

Th. E. de J. C.

THE DENTAL COSMOS.

Mei 1916.

F. S. M c. K a y. An Investigation of Mottled Teeth: An endemic developmental imperfection of the enamel of the teeth, heretofore unknown in the literature of dentistry.

In het Jan. nummer v.d. Dental Cosmos verscheen reeds een artikel van G. V. B l a c k over deze aandoening. M c. K a y heeft deze afwijking aan een nadere studie onderworpen. Het is opmerkelijk, dat deze aandoening endemisch voorkomt in de omtrek van de Rocky-Mountains, en wel òf bij kinderen, die in deze streek zijn geboren, òf bij hen, die er kwamen in de periode van de vorming van het email der blijvende tanden. Aan het melkgebit is deze afwijking niet waargenomen. Macroscopisch constateert de schrijver witte, gele of bruine vlekken op het email, of een papierwitte kleur over het geheele oppervlak der tanden. Enkele tanden of groepen zijn aangetast. Caries schijnt er niet door te worden bevorderd. Zooals B l a c k aantoonde, bestaat deze afwijking in het ontbreken van cement tusschen de email prisma's, en is dit vervangen door „Brownin". In ongeveer 40 % der gevallen komt deze substantie voor, in verschillende graden. Verschillende theoriën bestaan over de oorzaak er van. Een 19tal gevallen worden beschreven, en duidelijke, deels gekleurde platen er aan toevoegd.

F. R. G e t z. The use of the Clasp and Lug as attachment for short bridges and partial dentures, and methods of making lugs.

Het is van zeer veel belang voor de patiënten, om tijdig de verloren gegane elementen te vervangen, daar alleen dan een goede masticatie mogelijk is. Men moet beginnen, een volledig plan der behandeling op te stellen. Een brug moet aan vele eischen voldoen; mag o.a. het weeke weefsel niet irriteren; geen abnormale zijdelingsche druk veroorzaken; het tandvleesch moet een gedeelte der directe kauwdruk dragen; de brug moet gemakkelijk te verwijderen zijn voor reiniging en reparaties. We onderscheiden afneembare en vaste bruggen; met en zonder zadel. De manier van bevestiging van de brug is van zeer veel belang, en bepaalt in hoofdzaak de stevigheid van de brug. De door schrijver veel gebruikte en gemakkelijk te vervaardigen fixatie is de klammer met extensie op het kauwvlak. Alleen aan te bevelen is de buigbare klammer, van halfroond draad, of uit een plaat gemaakt onmiddellijk aan de tand aanliggend, en van extensie voorzien. Deze extensie kan rusten op 't occlusale vlak, of op een vulling, of kroon, al naarmate voor het geval noodzakelijk is. Het is van zeer veel belang, de extensie en hare fixatie aan de klammer stevig te maken.

Verder wordt de technische uitvoering van een paar bruggen zeer uitvoerig beschreven. Er wordt nog eens op gewezen, van hoeveel belang het is, nauwkeurig het contact tusschen de verschillende onderdeelen te herstellen voor het soldeeren, daar anders tijdens het soldeeren de onderdeelen naar elkaar toe worden getrokken, en krimpen van het geheele apparaat het resultaat is.

B. R. B a k k e r. Timing the setting process of Plaster of Paris. Verscheen reeds in het Tijdschr. v. Tandh.

L o w e l l e n C o b b. Comparative study of the value of emetin hydrochlorid and mercury succinimid in the treatment of pyorrhea alveolaris.

Een verslag van de behandeling van 50 gevallen van pyorrh. alv., waarvan 30 werden behandeld met emetine, en 20 met kwik. In alle gevallen was de aanwezigheid van endamoeben aangetoond. De emetine wordt volgens 4 methoden toegepast: of alleen in de etterzakken, of geïnjecteerd subcutaan en lokaal, of veneus, of subcutaan. In deze gevallen werden de tanden grondig gereinigd. Alle behandelingen verliepen gunstig. Na eenige keeren behandeld te zijn, waren geen endamoeben meer aan te toonen, en stonden de tanden, die na de eerste behandeling losser waren gaan staan, weer steviger in de kaak.

Ook de behandeling met kwik had bevredigende resultaten. Schrijvers komen tot de conclusie, dat p. alv. voornamelijk ontstaat door verwaarloozen van de mond en het spijsverteringskanaal, en dat de endamoebe, die normaal in de mond voorkomt, deze aandoening bevordert. De amoebe, die zelf zeer bacteriëndoodend is, valt de bacteriën in de spijsresten rond de tandhals aan; deze bacteriën veroorzaken, wanneer ze in groot aantal voorkomen, mechanisch reeds een aandoening van het tandvleesch, zooals ontsteking, pusvorming, en verwoesting van het weefsel. Wanneer we dus een middel aanwenden, dat bacteriëndoodend is, bestrijden we reeds een oorzaak der p. alv. en genezen we de aandoening verder door goede mondverzorging.

G. B. H a y e s. War dental surgery.

Wederom een beschrijving van een 5-tal zeer interessante gevallen van kaakfractuur, waar zeer bevredigende resultaten werden verkregen. Photo's van de betreffende gevallen zijn daar bijgevoegd.

D. G u i l f o r d. An articulator for normally posing the mandible in cases of fracture.

Een apparaat, dat wordt gebruikt, om in gevallen van kaakfrac-

tuur de juiste relatie van boven- en onderkaak te herstellen, indien elementen ontbreken of deelen van de kaak verloren zijn gegaan, en het daardoor niet mogelijk is, uit de occlusie de juiste positie der breukstukken af te leiden.

L. H a s k e l l. Fallacies of articulation.

Schrijver draagt zelve jaren lang prothese, en geeft uit zijn eigen ervaring daaromtrent verschillende wenken; wijst er o.a. op, dat de fronttanden nooit geheel contact moeten hebben. Het contact van drie punten heeft geen practische waarde.

J. D a l a n d. Constitutional Conditions Caused bij Oral sepsis.

De bedoeling van dit artikel is, om de beteekenis aan te toonen van de sepsis van de mond, en een nauwere samenwerking tusschen tandarts en arts te bevorderen.

Vele patiënten hebben een periapicaal absces met fistel in de mond, zonder dat er verdere constitutioneele aandoeningen te constateeren zijn. Het is mogelijk, dat sommige patiënten immuun tegen een dergelijke infectie zijn, maar de weerstand van het lichaam tegen infectie wordt soms verminderd of gaat verloren door hoogen leeftijd, door verschillende ziekten (influenza, diabetis, tuberculose), of door vermoeidheid en overwerken. In de laatste jaren is aange-toond, dat betrekkelijk onbeduidende septische haarden in den mond ernstige organische aandoeningen kunnen veroorzaken. De virulentie van de streptococcus is van meer belang, dan de uitgebreidheid der laesie.

P. a l v. kan furunkulose veroorzaken. Een septische toestand van de mond kan constitutioneele aandoeningen tengevolge hebben. Een van de meest voorkomende en zelden herkende constitutioneele aandoening, oorzaak van sepsis van de mond, is de meer of minder goed aangetoonde malaise, of een gevoel van groote vermoeidheid, veroorzaakt door toxische bestanddeelen, geproduceerd door pyogene organismen. R o s e n o w heeft aangetoond dat een weinig virulente vorm van streptococcus kan overgaan in een meer virulente vorm door gebrek aan zuurstof. Streptococcon, gemodificeerd door verschillende manieren van kweken, vertoonen een voor-liefde voor verschillende weefsels van het lichaam. H e n r i c i concludeert uit zijn onderzoekingen, dat streptococcus viridans in hoofdzaak aanwezig is in chron. dent. absc. en p. alv. H a r t z e l l is van meening, dat in de mond vele destructieve organismen constant aanwezig zijn, en dat deze zich in de omgeving verspreiden, en zoo weer ingeademd worden; van de graad van immuniteit hangt het af, of ze hier meer of minder pathogeen zullen werken.

Röntgenopnamen toonen aan de apex van gevulde wortels vele

peri-apicale abscessen aan. Indien tandarts en arts samenwerken, zou dat zeer in het belang van de patienten zijn. Schrijver wijst op de noodzakelijkheid van een betere medische opleiding van de tandartsen.

L. W e n d e l l. Radiographs as Lantern Slides.

Een methode, om direct van de film met de Röntgenfoto een lantaarnplaat voor de projectielantaarn te maken.

Utrecht.

J. G. S.